

sandt og rigtigt — at der kan være delte Meninger om Udførelsen af Enkeltheder, er en anden Sag. Men netop derfor ønsker jeg Kommissionen, thi jeg tror, at det vil være af afgjørende Bægt, om det Berettigede i denne Plan fremkommer som Resultatet af Overvejelser i en saadan Kommission, fremfor naar dette Standpunkt alene hæbdes af os, de Sagkyndige; thi her maa vi have Befølgningen med os, fordi det er den, der skal bringe Offrene; saalænge vi ikke kunne overtøde den om Rigtigheden af denne Forsvarspplan, vil Forsvarssagen ikke vinde fremad. Jeg tillod mig forrige Aar at udtale, at hvis det ikke lykkedes den Gang at gennemføre Lovforslaget, vil det næppe kunne nytte den høie Regjering paa nu at bringe det ind i Folkethinget under yforandrede Villkaar. Det har desværre vist sig at være rigtigt. Jeg tilføiede samtids, at Sagen kunde ikke hvile, heller ikke gjøres til Gjenstand for en Opøsning, og at der derfor efter min Mening kun var en Vej at gaa, nemlig at forsøge, hvad der kunde opnaas ved en blandet Kommission, for at Tiden ikke skulde gaa unyttet hen. Jeg veed, at den Modtagelse, dette Forslag fik fra den høitæredede Krigsministers Side, ikke vidnede om nogen stor Tro til Nytten af en saadan Kommission, men dog forekommer det mig — (Tvermoes: Flertallet!) jeg skal strax komme til Flertallet — at naar Regjeringen den første Mai forrige Aar vilde nedsette en Kommission for at tage Befæstningspørgsmaalet under fornøyet Overveelse, havde det været saa meget naturligere at følge den af mig anviste Vej, som det efter min Mening var den eneste Udvei. Det æredede Medlem for Kjøbenhavns 3die Valgtreds (Tvermoes) nævnte Flertallet. Jeg veed meget vel, at Flertallet forrige Aar ikke støttede mit Forslag, og man har deraf draget den Slutning, at det ikke vilde kunne nytte at kalde Medlemmerne af Flertallet til at tage Sæde i en blandet Kommission, saa længe den nuværende Regjering sidder ved Roret. Jeg kunde dog ønske en Prøve i saa Henseende. Det vil naturligvis komme an paa Kommissionens Sammensætning. Ja, hvis Kommissionen blev sammensat saaledes, at Regjeringen paa Forhaand stæffede sig Flertal for en bestemt Opfattelse, for en bestemt Anskuelse, ja, saa var Kommissionen kun en Komedie, og saa forstaaar jeg godt, at selvstændige Mænd vilde undslaa sig for at tage Del i et saadant pro forma Arbeide. Men hvis Regjeringen gjorde sig Umage for at give den en alsidig og upartist Sammensætning, vilde jeg nok se, om Nogen, der vedkjender sig, at han har et Fædreland, som han vil værne om, vilde

undslaa sig ved at træde ind i den. Hvis der alligevel kom et Afslag, vilde det ikke ramme Regjeringen, men med Centnervægt falde tilbage paa den Paagjældende selv. Man har sagt: ingen politist Partifører kunde træde ind, thi han kunde ikke binde sig i en saadan Kommission paa Grund af sin Stilling til Partiet. Jeg kan heller ikke erkjende det Rigtige heri, thi heldigvis falde de Grændser, der dele os i politist Henseende, ikke sammen med Grændserne i Forsvarssagen; derom foreligger der tilstræffelige Vidnesbyrd, og det er min Tro, at naar Sagen en Gang kommer til at foreligge til Afgjørelse, vil en Afstemning ikke falde efter Partier. Det er det eneste Udspring, der for mig er i hele denne Sag, og jeg tror ogsaa, Tiden vil vise, at det forholder sig saa. Jeg skal hverken hente Bewiser fra det ene eller det andet Sted, men det er bekendt, at Mange i Venstre selv bekjende sig til Tanken om Kjøbenhavns Befæstning fra Landsiden, medens omvendt mange i Høire gaa imod den. Det æredede Medlem her foran (Hørup) er saa urolig overfor mine Udtalelser og vil have, at jeg skal nævne Navnene. Det vil jeg ikke. Jeg vil kun med Hensyn til Sammensætningen sige, at jeg netop vilde ønske, at man i en saadan Kommission vilde sætte Flere ind, som ere Modstandere af Planen af 1879, for at give dem Leilighed til at stille noget Andet i Stedet. Jeg vilde ønske, at Regjeringen var gaaet den Vej og havde gjort en Begyndelse, og det forekommer mig, at der ogsaa laa en Opfordring dertil i den Omstændighed, at Sagen saa var forberedt paa en anden Maade og derved vilde tvinge Flertallet til at indtage en anden Stilling. Regjeringen har ikke villet, men tror nu at naae Maalet ad en anden Vej. Den har opgivnet Haabet om at gennemføre Sagen som Helhed, erklæret sin Beredvillighed til at modtage en passende Del af de foreslaaede Foranstaltninger. Jeg har tilladt mig tidligere at udtale mig i lignende Retning om en delvis Gjenemførelse, senest forrige Aar ved 1ste Behandling af Finantsloven, men jeg fik ikke Tak derfor. „Dagbladet“ kaldte det et Program. Men har jeg end udtalt mig saaledes, saa har jeg aldrig været blind for de Farer, en saadan Fremgangsmaade rummer, thi man vil ganske sikkert — man behøver jo blot at kaste et Blik paa Søbefæstningen, der blev den eneste Frugt af Befæstningsloven af 1858 — løbe Fare for, at man, naar man først havde gjort „Noget“, deri vilde søge en Undskyldning for ikke at gjøre „Mere“, og derfor har jeg bestandig tænkt mig, at skulde man gaa en saadan Vej, var det kun, naar der var